

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Exegesis Euangelij Matth. XXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](#)

Vbi Christus Dominus noster palmis, honoribus, ac laudibus in ultimo suo aduentu Hierusalem aduenerat, & illa die duobusq; sequentib; à mandib; vsque ad vesperam prædicationem intendens, multas diceret parabolas, quibus præcipue Iudeorum ingratitudinem taxabat, genit; Iudeicæ defensionem & electionem gentium, tandemq; suæ necis meditationem ac machinationem pungens. Quæ omnia contra se intelligentes sacerdotes summi, pharisei & scribæ, ira debacchari sunt in eum libenterq; occidissent, nisi timuererent plebem, quæ Dominum Iesum ut prophetam colebat. Inter multas itaque parabolas, quas ibi Dominus dixerat, una earum hæc fuit, quæ hodie recensetur ab Euangelista Mattheo dicente Domino.

Simile est regnum cælorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo.

Regnum cælorum hic non pro futura beatitudine accipitur, sed pro Ecclesia presenti militante: & diceretur: Negocium & status militantis Ecclæsiae assimilatur homini regi, hoc est, Deo Patri, qui propter clementiam suam homo dicitur: propterea verò quis gubernat omnia potenter ac sapientissime vocatur rex. Hic fecit nuptias filio suo, vel dum in utero virginis illi coniunxit naturam humanam, vel dum illi prædicanti desponsatio fecerit. Hæc Ecclesiam, cuius & amore Christus mortuus est: vel dum animam suam quamcumque sanctam tanquam sponsam per fidem & charitatem illi conjunxit. De hac ultima desponsatione loquitur Dominus per Oscam, dicens: Sponsabotembi inside. Ha nuptia celebrantur in baptismo, vbi Deus coniungitur animæ: celebrantur etiam nihilominus, aut potius reintegrantur in conuersione peccatoris. Habet enim anima post baptismum peccans speciem adulteræ, quæ relicto viro suo fornicatur cum amatoribus alienis. Hanc tamen Deus benignè iterum recipit redemptorem, sibiq; reconciliat, quamvis per prophetam dicat: Mulierem quæ fecit anima semel spreuerit maritum suum, & ab eo recesserit, denuo non reddituram peccatrix. Adillum, hoc est, non iterum à priore marito recipiendam. Tu tamen, inquit, & anima peccatrix tametsi me reliqueris & fornicata sis cum amatoribus multis aliquotiesq; reconciliata, iterum atque iterum reliquaris, reuertere ad me, & suscipiam te: tantum abest, ut benignissimus animarum amator DEVS animam spernat redire volentem, ut dicat erit Angelis Dei fore gaudium super uno peccatore penitentiam agente. Amor Dei ad Hæc autem nuptiæ celebrantur in thalamo conscientie tue vbi Deo anima animam suam despontatur. Crede autem hoc Deo tuo, nunquam fuit aut erit tam castus, tamq; feruus amor sponsam, quam est Dei ad animam. Tui apud illi est iugis memoria. Ipse etiam Christus filius eius spousus tuus ne tui obliuisceretur, hoc est, ne in ipsis venire obliuionem te putes, tibi dicit: In manibus meis descripsite. Reuera in manibus Christi descripti sumus, quia Christus fecit, quinq; vulnerū quibus nos redemit, sibi tenuit, q; & ipse memor es usuerit.

QQQQ 2 set,

676 set, & Patri intuenda signa eadem ostenderet, quibus quanta pro hominibus passus esset, illum (ut sic loquar) admoneret.

Et misit seruos suos vocare inuitatos ad nuptias, & nolabant venire.

Per hos seruos prophetas intelligit priores veteris testamenti ad Iudeos missos, qui clarius Christum quam lex prædicabat, & hortabant plebem ad expectationem Christi, ut crederent in eum venturum, quomodo nos credimus in eum qui venit. Sed nolebant venire, hoc est, nolebant prophetarum monitis acquiescere. Iudei namque pro bona parte fuerunt semper duri, increduli ac inobedientes. Quam duritiam recte Stephanus illis exprobrauit, dum Christo testimonium mox lapidandus ficeret, dicens: *Dura ceruice & incircuncis corde & auribus, vos semper spiritui sancto resistitis, sicut & patres vestri, ita & vos.* Quem prophetarum non sunt persecuti patres vestri? Et occiderunt eos qui prænuntiabant de adventu iusti. Moses quoque Iudeorum populo loquens, dixit: *Ego scio contentionem & ceruicem tuam adversam.* Adhuc viuente me & ingrediente vobis cum, semper contentio: egisti contra Dominum: quanto magis cum mortuus fuero? Nolebant igitur venire.

Iterum misit alios seruos dicens: Dicite inuitatis: Ecce prædium meum paraui. Tauri mei & altilia mea occisa sunt, & omnia parata, venite ad nuptias.

Alij serui missi, sunt posteriores prophetæ & Apostoli seu successores Apostolorum. Hi dixerunt inuitatis, hoc est, Iudeis, qui per legem inuitati sunt, quomodo rex mandauerat: Ecce prædium meum paraui, ecce mysterium incarnationis homo factus perfeci, fidem infirmiti, credenda ordinavi, sacramentum Eucharistie dedi, scripturæ alimenta proposui, & gratiarum dedi christmat. Tauri mei, inquit, & altilia mea occisa sunt. Ut sancti quidam doctores exponunt, tauri patres sunt veteris testamenti, qui inimicos suos seueritate iustitiae persequerantur; altilia vero patres noui sunt testamenti, qui veluti altilia gratiarum pinguedine satiati, & gratia contemplationis quasi pennis quibusdam subleuati, in altum volant. Hi, inquit rex, pro nuptijs filij mei sunt occisi, & propter fidem incarnationis, tam hi qui sub lege fuerunt, quam qui tempore Euangeliū vixerunt, propter predicationem & fidem incarnationis mortui sunt, & omnia parata sunt. Quicquid enim ad salutem homini est necessarium, pura adoptio, sanctificatio, baptismus, penitentia, infusione gratia, ianuæ celestis apertio, per Christi passionem ac meritum est consummatum, & vobis sumendus fructus, sumenda refectio, percipienda quæ horum utilitas offertur, nihil restat nisi ut veniatis & ingredi amini. Venite igitur fide & moribus ad nuptias.

Illi autem neglexerunt. Et abierunt, alius in villam suam, aliis vero ad negotiationem suam. Reliqui vero tenuerunt seruos eius, & contumelij affectos occiderunt.

Sub triplici differentia monstrat eos, qui inuitati erant, fuisse. Primi enim neglexerunt bona celestia, beneficia Dei parvupendentes. Pro nihilo enim,

vt Psal-

Acto. 7.

Deut. 30.

Gregor.
Tauri mysti-
ce quid.
Altilia quid.

vt Psalmista ait, habuerunt terram desiderabilem. Alijs, hoc est, qui secundum Psalm. 305. do hic loco recensentur, magis cordi fuit cura rei temporalis. Quamobrem illorum quidam in villam, qua dominatio terrena significatur, abierunt ut ambitiosi. Alij verò in negotiationem suam abierunt, vt auari, per quae studia occupati nuptijs sibi possibile interesse non videbatur. Terris fuerunt Deo magis ingrati, qui non solum noluerunt venire, sed etiam seruos ad se missos, scilicet prophetas, occiderunt, & qui ad ipsos vocandos venerant, multi ex prophetis occisi sunt, sicut Christus alibi Iudeis quoque improperebat, dicens: Hierusalem, Hierusalem que occidit prophetas, & lapidas eos, qui ad te miseri sunt. De Apostolis quoque in Actis legitur, quod in carceres positi sunt, Matth. 23. quod flagellati sunt, & quodibant à conspectu concilij gaudentes, quod digni habitu sunt pro nomine Iesu contumeliam pati. Præter autem prophetas qui ante Christum occisi sunt, interempti sunt quoque de novo testamento à Iudeis multi, puta Joannes Baptista, Stephanus, ex Apostolis Iacobus, aliquique multi, qui persecutionem passi aut occisi sunt, aut ut occideretur, quod Paulo accidit, laboratum est.

Rex autem cum audisset, iratus est: Et missis exercitibus suis, perdidit homicidas illos, & ciuitatem eorum succedit.

Vox sanguinis innocentium occisorum nullo non tempore clamat in Genes. 4. celum, ut occisio Abel testatur. Nihil enim Deum latet. Et ut dicit Sapiens, Sapient. Avis celi audit omnia. Et Psalmista: Qui fecit, inquit, aurem non audit? Est autem effusio sanguinis innocentium de quatuor peccatis unum clamantibus ad Deum. Auditus itaque Dei eius est cognitio aut confederatio. Iratus itaque rex nostra passione aut appetitu vindictar, sed zelo & voluntate iustitiae, qua malum erat non impunè dissimulandum, missis exercitibus suis (de futuris hic Christus tanquam de præteritis loquitur, quia per parabolam loquitur, cui secundum diuinitatem omnia praesentia sunt) missis, inquam, exercitibus suis, Vespasiano, scilicet & Tito perdidit homicidas illos. Vide Cure exercitus Romanorum nominat aut intelligi vult exercitus Dei. Hi etius Romanorum, quantum Dei iustitiam attinet, fuerunt exercitus Dei, quia seruerunt iustitiam Dei, inferentes ut rationem peccatorum his, quibus voluit & quando voluit Deus iuxta prouidentiam suam. Et quamus illi alia prorsus intentione hæc facerent, alijsque rationibus moverentur quare hæc facerent, & quare Iudeam vastarent, Dei ut clementis voluntatem ignorantibus: Deus tamen in ultionem peccatorum illorum illam calamitatem Iudeam, quam patrarentur, ordinavit. Hanc calamitatem Iudeorum pietissimus Iesus præmeditans in die palmarum urbem ingressurus, fleuit super eam. Cuius rationem atque causam quoque assignans, ait: Fleres & tu quoque: si transferres Luc. 21. questi bi ventura sur. propterea quod non cognoveris tempus visitationis tue. Simili modo regem olim Babyloniam Nabuchodonosor Dominus seruum suum Hierem. 13. vocat, quia virga furoris eius erat, qui castigaret eos qui castigatione erant digni: seruens tamen in hoc sua tyranndi atque crudelitati, Deo hanc in ultionem peccatorum vertente. Quod autem dicitur quod ciuitatem eorum succedit, hoc pariter in illo excidio Hierosolymitano accidit, quia ciuitatem simul cum templo Romani combusserunt.

QQQ;

Tunc

Tunc ait rex seruis suis: Nuptiae quidem paratae sunt, sed qui inuitati erant, non fuerunt digni.

Nuptias dicit paratas, quia Christi sunt mysteria, quibus nos sibi desponsandos redemit, impleta, puta incarnatione, passione, resurrectione, & Christum cum Ecclesia coniunctio. Sed qui inuitati erant, puta Iudei, non fuerunt, inquit, digni intrare in his nuptiis, quia vocationem licet multiplicem accepimus, fuere tamen semper ingratia ac rebelles, & restitere lumini, ne illustringatur. Quare propterea tandem propter ingratitudinem sunt relicti. De hac reis

Acto. 15. Actis Paulus quoque obiurgasse Iudeos legitur, dicens: *Vobis quidem oportebat primum loqui verbum Dei, sed quoniam repulisti illud, & inde gnos vos iudicauis in eterna vita, ecce convertimur ad Gentes.* Huc enim adiipulatur, quod mox Euangelium dicit:

Ita ergo ad exitus viarum, & quoscunque inuenieritis, vocate ad nuptias.

Matth. 10. Mittere seruos suos, hoc est, Apostolos, in exitus viarum, id est, ultra terminos Iudeorum. Ante enim suam resurrectionem Apostolis prohibuerat, in vias gentium, ne abiarent, & ciuitates Samaritanorum ne introirent, sed ad eous tantum domus Israel. At hic videtur insinuare Christus, quod post resurrectionem suam Apostolis erat mandaturus: *Euntes in munitionem universum, predicate Euangelium omni creaturae.* De hac autem Iudeorum reprobatione ac derelictione videtur apud Esaiam Christus funest locutus, ubi dicit:

Esai 49. *Hec dicit Dominus formans me ex utero seruum sibi, ut reducam Iacob ad eum, & Israel non congregabitur: per Iacob & Israel populum gentesque Iudeorum ex Iacob natam significans.* Voluit ergo Christus Iacob, id est, populum Iudeorum congregare, ut testatur Dominus Iesus, dicens: *Iherusalem, Hierusalem, quoniam voluistे congregare, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas, & noluiti.* Iacob igitur, id est, gentem Iudeorum voluit reducere, sed Israel, id est, idem populus congregari noluit. At verba de gentium vocatione conversioneque, quae hic in eo significatur, quod seruos suos ad exitus viarum mittit, adiecit Esaias: *Et glorificatu sum in oculu Domini, & dixit: Parvus est vi sis mihi ad tribus Iacob, & fortes Israel conuertenda. Dedi te in lucem Gentium, ut sis salus mea usque ad ultimum terrae.* Hoc est ergo dictum in Euangeliō: Quoscunque inuenieritis, vocate ad nuptias. Quali diceret: Cunctis gentibus Euangeliū Christi prædicare, & ad Christi misericordissimam refectionem spiritus eas studiose adducite. Per exitus enim viarum vel cuiuscunque professionis ac conditionis homines, vel secundum Gregorium, in quaunque calamitate constitutos vult significari. Hi enim magis ut vocationi respondent sunt idonei.

Per exitus viarum quinam designantur.
Gregor. Et egressi serui eius in vias, congregauerunt omnes, quos inuenierunt bonos & malos. Et impletæ sunt nuptiae discubentium.

Lucz 14. Vel inde liquet Dominum in hac parabola loqui de Ecclesia militante, non triumphante. Hæc enim non recipit malos. Porro illa, puta militans recipit bonos & malos. Quocirca non eadem parabola, quomodo nec par-

signi-

DOMINICAE XX. POST TRINITATEM.

679

Significatio esse videtur, quæ de cœna alibi dicta est, & quæ hic de prandio. Illa namque cœna conuiuum significat cœlestis. De illa nemo refertur, qui intrauerit, denuo electus, quia nemo malus illud conuiuum seu illam cœnam intrat. Hic vero referuntur & boni & mali vocati ad prandium' nuptiarum militantis Ecclesiæ introducti. Similem habes parabolam de sagena missa in mare, & ex omni genere piscium congregante, &c. Recipit itaque Ecclesia militans & honos & malos: quos non tunc quando Ecclesia eos recipit, sed quando emittit, in fine Deus discernit. Dubitare etiam quis potest, quomodo de gentibus possit intelligi quod introduxit bonos & malos. Quis enim gentium inuenitur, antequam ad fidem veniat aut antequam conuertatur ad Deum, bonus? Dicendum dehonitate naturali morali hoc intelligi: cuiusmodi inter gentes inueniebantur multi, quod Paulus dicebat, Roma. 2. qui legem non habentes, ea tamen quæ legis sunt facientes, sibi ipsi facti sunt lex. Erant enim inter gentes multi, qui bona indole pollebant, & virtutibus studio acquisitis. Hi suo modo dicebatur boni respectu malorum. Erant nihilominus inter gentes quos nonnulli boni coientes Deum, ut Eunuchus Aetor. 8. Candace regina, quem Philippus conuertit ad fidem. Et idem de Cornelio Aetor. 10. Centurione sentiendum est, quem conuertit Petrus. De Europa quoque, qui unus fertur ex illis fuisse gentibus, qui dixerunt Apostolis, Philippo & Ivan. 12. Andreæ: Volumus Iesum videre. Impletas itaque discubentium nuptias dicit, hoc est, multititudinem & numerum ad nuptias vocatorum ex vitroque populo significat impletum, atque Ecclesiam in viuens orbem terrarum diffusam. Hoc autem perfectè contingit in fine mundi, cum (vt Apostolus Roman. 10. ait) gentium plenitudo intrauerit, & omnis Israel saluus fieri.

Intravit autem rex ut videret discubentes. Et vidit ibi hominem non vestitum, ueste nuptiali, & ait illi: Amice, quomodo huc intraisti non habens uestem nuptialem? At ille obmutuit.

Intrat rex Deus Pater in nuptias, ut videat discubentes, hoc est, ut videat Christianos postulos ad mensam Euangelicae doctrine. Intrat, non loci mutatione, sed iudicio & meritorum discussione. Hoc autem maximè, Roma. 2. quo ad singulos, sit in morte. Tunc enim singulos iudicados discutit, atque VIII vni cuique iuxta sua merita reddit. Et vidit, inquit hominem non indutum ueste nuptiali. Quæ uestis si nuptialis, Gregorius explicat, dicit hæc esse charitatem, Gregor. Hanc enim ueste Dominus habuit, dum ad sociandam sibi Ecclesiam in mundum Vestis nuptialis venit. Intrat igitur in Ecclesiæ qui fidem habet: sed sine ueste nuptiali inerat, quisquis charitatè nō habet. Hac enim ueste inter electos reprobosque discernitur. Itaque ubi hominem nuptialiter non vestitum vidit rex, dicit illi: Amice quomodo huc intraisti, non habens uestem nuptialem? Amico per fidem, & nō amice per charitatem. Amice per naturalem bonitatem, & non amice per gratiam. Omnia enim diligit Deus, quantum ad id quod sunt per naturam, sicut dicitur in libro Sapientiae: Dilige omnia quæ sunt, & nibil eorum edisti quæ fecisti. Amice Sapientia. quomodo huc intraisti non habens uestem nuptialem? hoc est, quomodo inter fideles apparisti, & sacramentis quoque communicasti Ecclesiæ, nō habens charitatem? Sed ille ad hæc verba obmutuit. Quid enim impius respódebat.

QQQQ. 26 po-

reportest Deo, quem propria conscientia damnat? Neque enim erit tunc locus impudenciae, nec villa recipi excusatio potest.

Tunc dixit rex ministris: Ligatis manibus & pedibus eius, mittite eum in tenebras exteriores. Ibi erit fletus & stridor dentium.

Non his ministris haec dicer rex, quos ante miserat ad vocandos, seu introducendos ad nuptias: sed per ministros Angelos intelligit, qui executores diuinæ sunt iustitiae. Ideo enim alibi Saluator dicit: Exibunt Angelis, & separabunt malos de medio inferorum, & mittent eos in caminum ignis. Manus autem ligantur, cum bene operandi facultas tollitur. Pedes ligantur, cum desideria & affectus indurantur in malo. Post mortem enim omnis potentia bonorum operum productiva in reprobis ligatur, id est, cessant operari, & obstinata manet voluntas in malo. In tenebris, ait, mittite exteriores.

Matth. 13.
Manus & pedes quo reprobis ligantur.
Tenebre duplices quae sunt.

Quo verbo duplices indicant tenebras. Sunt enim tenebrae interiores, in quas delinquentes cadunt per culpam. Sunt tenebrae exteriores, in quas projiciuntur damnati per peccatum. Qui ergo mentis tenebras quas peccatum generat, cauere noluit, projici iubetur in exteriores ignis tenebras vel in uitius. Iberbit fletus ex tristitia & perpetua desperatione, & stridor dentium ex ira & patientia damnationis.

Multi enim sunt vocati, pauci vero electi.

Si de Christianis hoc fuerit solis intelligentum, tunc est sententia planè terribilis. Hos enim certum est esse vocatos, & venisse, licet non omnes habeant vestem nupcialē. Porro si de vniuerso hoc mundo intelligatur, ut nemo sit qui non sit vocatus, vel ad fidem Euangelicam, vel saltem (si ita dicere licet) ad conditionem aliquam viuendi, quo vel iuxta secretum iudicium Dei posset, si vellet, saluari, ut contingere posset multis in extremitate mundi constitutis, & à Christianis separatis, & qui nihil vnuquam de Christo audissent. (Sunt enim arcana Dei iudicia multa nobis incerta & incognita, & misericordissimus est Pater noster omnium Dominus) ut contingat quoque nouo mundo iampridem inuenio, qui neficerant præter se alios homines esse in mundo. Itaque si (quod multi sunt vocati) intelligatur de vniuerso mundo, non mirum est, comparatione facta ad hominum vniuersitatem, paucos esse qui sint electi. At vero, si ve dixi, de solis est Christianis intelligentum, cum dolore & gemitu cordis est cogitandum, multos esse vocatos, paucos vero electos. Vos charissimi ita viuete, ut nulla disceptatione vobis opus sit ad inuestigandum, quæ sit huius verbi intelligentia, putata multi sunt vocati, pauci vero electi. Viuite puri & immaculati coram Deo. Scrute Domino in timore, & exultate ex cum tremore. Quod si desperatio tentatio vos inuaserit, huic ex hoc Euangeliō ediuero opponatis, quod multis hic ad nuptias ingredientibus unus tantum narratur, qui absque ueste sic nupciali repertus. Quo succurri potest consolandis, & dici de vniuerso mundo id intelligi, quod dictum est, paucos electos. Quamvis enim non unus tantum, sed plurimi credantur damnandi: ex his tamen qui introierunt ad nuptias, id est, ex his qui Christianam fidem suscepserunt, indicatur in hoc uno pauciorum esse inter Christianos numerum damnandorum, quam

Psal. 22.
Desperatio-
nis tentatio
quomodo ab-
digenda.

quam saluandorum. Hoc, inquam, potest pueris omnibus suffragari ad consolationem, maxime cum & in parabola de decem virginibus adultis & ratione ventibus scriptum sit, quinque fuisse prudentes, & quinque fatuas, quod medietatem saluandorum significaret secundum literam, exceptis pu-
eris, & ante usum aut sine usu rationis decadentibus baptizatis. Verumamen hoc soli notum est Deo. Nostrum est sentire de Domino in bonitate, & habere bonam voluntatem ad illum, multumque eius misericordiae confidere. Quod largiatur nobis Dominus noster Iesus Christus, qui est benedictus in secula, Amen.

SERMO IN EADEM DOMINICA.

*Quae sunt quarerrabant à Deo, & que sunt electionis
Dei signa.*

Misit seruos suos vocare inuitatos ad nuptias, Matthaei XXII. Haud dubium de Patre hoc omnium celesti intelligitur, qui Christo filio suo nuptias fecit, despousando ei Ecclesiam, hoc est, omnium electorum animas. Ad quarum nuptiarum prandium, id est, ad paratam Euangelicam doctrinam, & sacramenta nouæ legis, quæ sunt epulæ huius conuiuii, inuitauit multis: ad quos etiam ut venirent, misit seruos suos, tam prophetas quam Apostolos, sed venire noluerunt. Sciendum igitur primo, Deum hominem duplice ad se vocare, vel occulte, vel manifeste. Serui autem occulti, seu nutriri Dei, sunt aspirationes sanctæ, quibus ad cor hominis loquitur Deus. Eam ob rem Psalmista dicit: *Audiam quid loquatur in me Dominus Deus.* Et in Job: *Perro ad me dictum est verbum absconditum.* Verbum absconditum est diuinæ inspirationis vox ad animam loquens. Exterior seu manifesta vocatio fit per prædicationem, per beneficia, per aduerstas, & huiusmodi. Verum hic dicitur, quod qui inuitati erant, venire neglexerant, quo indicatur multa suboriri impedimenta, quæ hominem remorantur à Deo. Quibus tamen victis, spretis atque contritis coniungere nos debemus Deo, impedimentaque cuncta disrumpere.

Inquirendum igitur quæ sint, quæ nos à Deo aut retrahunt aut impediunt. Et est dicendum, quinque inueniri. Primum est, propria voluntas. Nam hic dicitur, quia nolebant venire. Obedire nolens Deo satis indicat præferre se propriam voluntatem suam diuinæ. De voluntate propria quandoquidem hic accipitur, ut non est subiecta, sed aliena & contraria Deo, dicit Bernardus: *Quid odit Deus aut puniit, nisi propriam volunatem?* Tolle propriam voluntatem, & infernus non erit. Quomodo enim voluntas bona origo est virtutis, ita voluntas mala scaturigo est omnium vitiorum. Non potest autem dici voluntas bona propria, quia si est bona, iam non est propria, sed communis Deo & sanctis. Mala voluntas sola dicitur propria. Idcirco Ecclesiasticus monet: *Post concupiscentias tuas non es, & à voluntate tua auertere. Si preisti ter anima tua concupiscentias eius facient te in gaudium inimici tui.* Cauete igitur filij, ne in vobis sit voluntas quæ non consentiat Deo, quia haec est mala & propria. Quicquid enim in nobis malum est, hoc nobis proprium est, quia non à Deo, sed à nobis est. Secundum est impedimentum negligentia. Ideo hic negligenter dicitur, postquam rex denuo misit seruos suos, illi autem neglexerunt. Inuenitur quantum im-

Nuptiarum
Dei prandii
quod sit.

Vocatio homi-
nem à Deo
duplice.
Nutriri Dei
qui fiat.
salm. 44.
Job 4.

Impedimen-
ta hominem
à Deo terra-
hentia quæ:
Voluntas pro-
pria quæ di-
catur & quæ
sit periculo.

Bernard.

Eccle. 18.

RRRR

natur